

De Engelse/lerse POKO-perforatie IT/C

(Ir. Ruud Hammink; uit: *Perfinpost* nr. 35, nov. 1995)

Inleiding

De POKO perforatie IT/C komt voor op Engelse en Ierse zegels. Dat Ierse perforaties voorkomen op Engelse zegels is niet vreemd. Tot 1922 werden in Ierland immers Engelse zegels gebruikt. In 1922 zijn Ierse zegels geïntroduceerd. Aanvankelijk waren dit Engelse zegels met een opdruk maar eind 1922 werden de eerste "echte" Ierse zegels uitgegeven.

De catalogus van de Ierse perfin's ¹⁾ meldt dat de perforatie IT/C voorkomt op Engelse en Ierse zegels. Als gebruiker wordt genoemd: Imperial Tobacco Co Ltd. De plaats van vestiging wordt niet genoemd. In een overzicht van de POKO's van Engeland ²⁾ wordt over de perforatie IT/C het volgende vermeld:

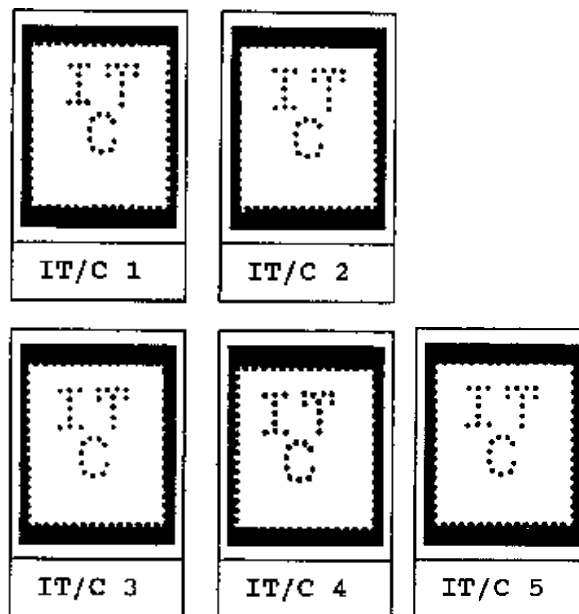
- Gebruiker: Imperial Tobacco Co Ltd. te Bristol.
- één afbeelding (nr 12470.01).

In het navolgende zal worden aangegeven dat de informatie in de betreffende catalogi onvolledig en ook onjuist is.

De verschillende perforaties IT/C

In mijn verzameling komt de perforatie IT/C inderdaad voor op Engelse en op Ierse zegels. Nader onderzoek leerde echter het volgende:

- Er bestaan vier verschillende "Engelse" perforaties IT/C (zie afbeelding 1)
- Er bestaat een Ierse perforatie IT/C (afbeelding 2).

Afbeelding 1: 4 verschillende "Engelse" POKO-perforaties IT/C.

Afbeelding 2: "Ierse" POKO-perforatie IT/C.

De omschrijving "Engelse" en "Ierse" IT/C heb ik gebaseerd op het feit dat de perforaties 1 t/m 4 uitsluitend voorkomen op Engelse zegels en de perforatie nummer 5 uitsluitend op Ierse zegels. Met betrekking tot het type zegels en de gebruiksperiode kan het volgende worden vermeld.

Type zegels + (uitgiftedatum)	Perforatie nr.				
	1	2	3	4	5
Engeland:					
King George V (1924)	x				
King George V (1929)	x				
King George V, fotogravure (1934)	x	x	x		
King Edward VIII (1936)	x				
King George VI (1937)	x	x	x		
idem lichtere kleuren (1941/48)		x	x		
idem gewijzigde kleuren (1950/51)					x
Queen Elisabeth II (1952/54)					x
Idem uitgifte (1955/57)					x
Ierland:					
Michel nr 40A (20-4-1923)					x

De perforaties verschillen alle aanmerkelijk, waarbij opvalt dat de perforatie nr. 4 aanmerkelijk grotere gaten heeft. Verder kan vermeld worden dat de perforatie nr. 1 aan het eind van de gebruikperiode "onvolkomenheden" vertoont. Mogelijk dat in deze machine de perforatie-eenheid is vervangen door een eenheid die perforatie nr. 4 perforeerde.

Van de "Engelse" zegels heb ik er minimaal 70 gezien en van de "Ierse" zegels minimaal 10.

Op basis hiervan is het gerechtvaardigd het volgende te concluderen:

- De Ierse IT/C komt **alléén** voor op Ierse zegels. Deze conclusie wordt nog onderbouwd door het volgende. De POKO machine is in Engeland verkocht in de periode 1910-1914. Na de Eerste Wereldoorlog vond de introductie opnieuw plaats in 1923 toen in Ierland al Ierse zegels beschikbaar waren.
- Van de Engelse IT/C bestaan vier verschillende POKO-perforaties die uitsluitend voorkomen op Engelse zegels.

Of de Ierse IT/C door Imperial Tobacco Co Ltd. is gebruikt, zal moeten blijken uit brieven. De plaats van gebruik is via het stempel helaas niet eenduidig te lezen. Het "leesbare" deel van het stempel bestaat uit BAILE ATHA..ATH. (afbeelding 3). De datum is wel duidelijk leesbaar en is 6-3-1937.

Afbeelding 3: IT/C met het stempel
BAILE ATHA..ATH en de datum 6-3-1937

Ik verzoek verzamelaars die over brieven en/of meer informatie beschikken hiervan melding te maken.

Ir. Ruud Hammink, Waalre

Noten:

- 1) Ireland, *Catalog of perfins*, Richard L. Newhenney, 1994
- 2) GB POKO's, Harry Skinner and Roy Gault